

25. marts 2024

FM 2024/123

I medfør af Forretningsorden for Inatsisartut §33, fremsætter jeg hermed følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning, om at pålægge Naalakkersuisut om at udskrive en vejledende folkeafstemning om statsdannelse i forbindelse med Inatsisartutvalget.

(Inatsisartut medlem Aqqalu C Jerimiassen, Atassut)

Begrundelse

Det er på tide at komme videre, vi sidder fast i populistiske udmeldinger om selvstændighed og statsdannelse. Det skal være slut med uendelige gentagelser om emnet. Man bliver træt af valgspæk om selvstændighed til hvert eneste valgkamp. Det har kun resulteret i nedprioritering af alle andre højst nødvendige politiske tiltag. Vi er nødt til at overkomme det, da det kun har resulteret i vrede og splittelse blandt befolkningen.

Vi må derfor have en folkeafstemning, i stedet for at have en uendelig debat fyldt med populistiske meldinger. Vi er nødt til at få tal på hvor mange blandt befolkningen ønsker selvstændighed, og hvor højt det bliver prioriteret. Når der efterfølgende har været folkeafstemning, så kan vi endelig tage fat på nødvendige tiltag i samfundet, i stedet for bare snakke og råbe om selvstændighed.

Der er uden tvivl nogen der vil sige at det ikke er nødvendigt med en folkeafstemning, da folk allerede har stemt på personer med selvstændighedsbudskaber. Men her er spørgsmålet; når man gennem mange år har stemt på folk med selvstændighedsbudskaber, er det blevet realiseret? Er man kommet tættere? Hvis det ikke er tilfældet, må man konkludere at disse budskaber blot har været populistiske valgspæk.

Der er også noget der vil sige at det ikke er nødvendigt med en folkeafstemning, da vi allerede ved at flertallet gerne vil have selvstændighed, og derfor vil det være spild af penge. Fra Atassut er vi tilhængere af demokrati. Hvis vi skal tale om spild af penge, så er forfatningskommissionen et pragteksemplar.

Hvad skal folkeafstemningen medføre? Når flertallet stemmer for selvstændighed, betyder det så at vi bliver selvstændige? Nej - det er ikke realistisk på nogen måde. Men der er to ting som vi vil opnå: Vi kommer til at få afklaret spørgsmålet om hvor mange der ønsker statsdannelse, og for det andet så vil vi tage et stort skridt og ikke længere spille tiden på spørgsmålet om ja eller nej til selvstændighed og komme videre.

Så skal vi heller ikke længere spille tiden på det til valg, og Inatsisartut vil ikke længere spille tiden på at føre populistiske taler om det og starte nødvendige tiltag i samfundet. Så vil vi stå tilbage med spørgsmålet om HVORDAN man opnår mere selvstændighed. Det er noget som vi kan være enige om

og stå sammen om, både os der ikke vil have selvstændighed nu, samt for selvstændighedsentusiaster. Det vil således komme til at handle om hvordan vi skal forbedre folks vilkår, styrke nationaløkonomien, og hvordan vi kan fremme landets selvforsyning. Uden at spille mere tid på ja eller nej.

Der er nogen der stadigvæk er overbeviste om at alt løser sig når vi bliver selvstændige. Vores holdning er klar fra Atassut: Mennesket er i centrum. Selv når vi ikke længere er her på denne jord, så vil landet stadigvæk bestå, og naturen vil stadigvæk være smuk. Men det som vi kan gøre i dag, er at forbedre folks vilkår, og vi kan lave det grundlæggende og nødvendige arbejde for at vores efterkommere også kan have gode vilkår. Det er det selvstændige menneske der skal arbejde med statsdannelsen, ikke kun fra politikkerne. Lad os have en folkeafstemning, lad os høre på befolkningen. Det er det mest håndgribelige første skridt. Så kan vi bagefter starte de nødvendige tiltag.

Vi vil fra Atassut opfordre til at en vejledende folkeafstemning ikke skal handle om hvornår landet skal blive selvstændigt, og skal indeholde ordlyden: Ønsker vi at vores land skal blive til en stat?

Resultatet skal så fremover være landets officielle hensigtserklæring om fremtiden. For at formindske omkostningerne er det også veloplagt at bruge næste Inatsisartut valg på at inkludere afstemningen.

For at undgå at folk med vilje skal prøve at misforstå vores budskab, så vil vi fra Atassut fastslå at vi ikke er imod statsdannelse, det er bare slet ikke tiden til det, og vi vil altid prioritere mennesket i vores arbejde. Når vi engang i fremtiden står overfor en realistisk mulighed for løsrivelse, så vil vi heller ikke stå i vejen. Vi skal dog hen ad vejen gøre brug af rigsfællesskabet, for at skabe bedre vilkår og mere selvbærenhed.

Økonomisk og administrative konsekvenser:

Det plejer at koste omkring kr. 2 mio. for at foretage en folkeafstemning. Hvis man derimod også bruger næste Inatsisartut valg som folkeafstemning ved samme lejlighed, så vil der ikke være betydelig omkostning.

Ved en eventuel statsdannelse, bortfalder Danmarks forpligtelse til at yde Grønland økonomisk støtte i form af bloktilskud. Bloktilskuddet udgør årligt ca. 4,3 milliarder kr., svarende til lidt over halvdelen af Landskassens indtægter (i 2022: 7,6 milliarder kr.), og lidt over halvdelen af Landskassens udgifter (i 2022: 7,5 milliarder). Udover statens bloktilskud til Grønland afholder staten i dag udgifterne til varetagelsen af en række sagsområder i Grønland, herunder bl.a. retsvæsenet. Ved en statsdannelse, hvor Grønland overtager opgavevaretagelsen på disse områder, vil Grønland også skulle afholde udgifterne hertil. Udgifterne blev i 2015 vurderet til at udgøre knap 0,6 milliarder kr. årligt. (Nyere tal forligger så vidt vides ikke).

Økonomiske og administrative konsekvenser for private:

Ingen

Økonomisk og administrative konsekvenser for borgerne:

Ingen